మొదటి సినిమా

తాతినేని రామారావు

'యమగోల', 'జీవనతరంగాలు, 'ఆలుమగలు','దేవుడు చేసిన పెళ్ళి' ..తెలుగులో సూపర్ హిట్ చిత్రాలైతే 'అంధా కానూన్',' ముఝె ఇన్సాఫ్ చాహియే..' హిందీలో విజయఢంకా మ్రోగించిన చిత్రాలు. ఈ చిత్రాలను రూపొందించిన నిన్నటి తరం సీనియర్ దర్శకుడు శ్రీ తాతినేని రామారావు గారు. ఆ తరం మిగతాదర్శకులతో పోలిస్తే అతి చిన్న వయసులోనే, 27 ఏళ్ళకే, అలనాటి అగ్రహీరో అక్కినేని హీరోగా తొలిసినిమా రూపొంచిందిన ప్రత్యేకత రామారావు గారిది. తన గురువుగార్లు తాతినేని ప్రకాశరావు గారు, ప్రత్యగాత్మగారిలా, హిందీలో తెలుగువారి విజయకేతనాన్ని ఎగరేసిన ప్రత్యేకత కూడా రామారావు గారిది. తెలుగు హిందీ భాషల్లోకలిపి దాదాపు 70 చిత్రాలకి దర్శకత్వం వహించారు తాతినేని రామారావు గారు. సూపర్‌స్టార్ అమితాబ్ బచ్చన్ నటించిన అత్యధిక హిందీ సినిమాలకి దర్శకత్వం వహించిన దక్షిణ భారత దర్శకుడు రామారావు గారే. దర్శకుడిగా సినిమాలు తగ్గించుకున్నా తమిళంలో తన కుమారుడు నిర్మించే చిత్రాలకి సమర్పకుడిగా వ్యవహరిస్తూ,72 సంవత్సరాల వయసులో కూడా, చిత్రరంగంలో యాక్టివ్‌గా వుంటున్న ఆయనతో 'కౌముది' ప్రత్యేక ఇంటర్వ్యూ విశేషాలు.

మా సొంతవూరు కృష్ణాజిల్లాలోని కపిలేశ్వరపురం అనే ఒక మాదిరి పల్లెటూరు. అమ్మా,నాన్నలు రాఘవయ్య,రాఘవమ్మ. నాన్నగారు 15 ఎకరాల భూస్వామి. వ్యవసాయమే ప్రధానవృత్తి. ఆ రోజుల్లో మధ్యతరగతి కుటుంబం కిందే లెక్క. మా అమ్మా, నాన్నల ముగ్గురు సంతానంలో నేనే పెద్దవాడిని. నా తర్వాత ఒక తమ్ముడు, ఒక చెల్లి. నేను 1938 లో పుట్టాను. బాల్యం, ప్రాథమిక విద్య అంతా కపిలేశ్వరపురంలోనే గడిచింది. నేను స్కూలుకి వెళ్ళడం మొదలుపెట్టిన కొత్తలో ఎనిమిదో తరగతి వరకూ ఉన్న మిడిల్ స్కూలు మాత్రమే ఉండేది మావూళ్ళో. తర్వాత అది హైస్కూలు స్థాయికి ఎదిగింది. అందువల్ల నా హైస్కూలు చదువుకూడా మా వూళ్ళోనే పూర్తయింది. స్కూలు రోజుల్లో ఏవో ఒకటి రెండు నాటకాలు వేశాను కానీ ఎక్కువగా ఆటల్లోనే ముందుండేవాడిని. ఆ నాటకాల్లో ఒకటి నార్ల వెంకటేశ్వరరావుగారు వ్రాసిన 'కొత్తగడ్డ'. ఎలా అలవాటైందో కానీ నాటికలో వేషం వేసేప్పుడు ఎక్స్‌టెంపోర్‌గా సంభాషణలు చెబుతూ, ఎప్పటికప్పుడు హావభావాలని నా అంతటనేను ఇంప్రూవ్ చేసుకుంటూ చేసేవాడిని. ఆరోజుల్లో నేనేదో పెద్దకళాకారుడ్ని అని చెప్పను కాని చిన్నతనం నుంచీ అలవాటైన ఎక్స్‌టెంపోర్‌నెస్ తర్వాత తర్వాత దర్శకత్వం చేసే సమయంలో ఉపయోగపడిందేమో అనుకుంటాను.

అక్కడ హైస్కూలు అయ్యాక ఇంటర్మీడియట్‌కి ఏలూరు సి.ఆర్.ఆర్. కాలేజీకి వెళ్ళాను. ఇంటర్ రెండో సంవత్సరంలో కొన్ని సబ్జెక్టుల్లో తప్పడంతో మళ్ళీ సెప్టెంబర్‌లో వ్రాసి ఇంటర్మీడియట్ పూర్తిచేశాను. ఆ సంవత్సరం ఇంక కాలేజీ సమయం అయిపోవడంతో మరుసటి సంవత్సరం కర్ణాటకలో ఇంజినీరింగ్ చదువుదామని వెళ్ళాను. అక్కడా 3-4 నెలలు ఉండి ఇంజినీరింగ్

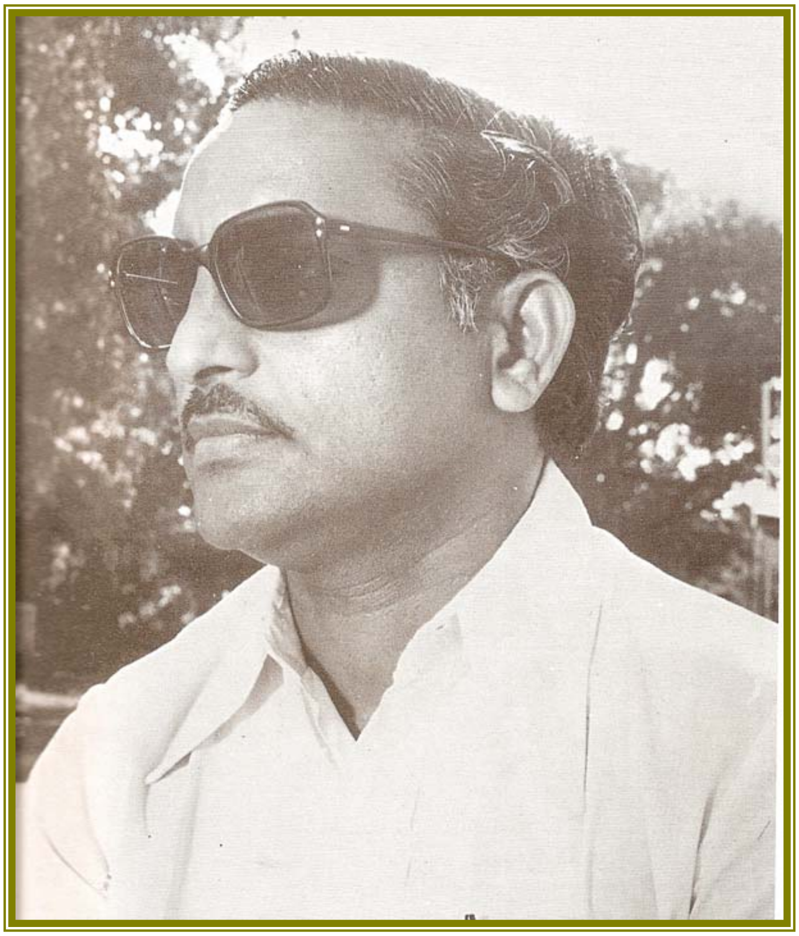

కాలేజీలో ప్రవేశానికి ప్రయత్నాలు చేశాను కానీ రాష్ట్రేతరుడ్ని కావడం వల్ల అక్కడా సీటు రాలేదు. ఇంటికి తిరిగి వచ్చేసరికి కాలేజీలో డిగ్రీలో చేరే సమయంకూడా మించి పోయింది. మరో సంవత్సరం వృధా ఔతుందేమో అనుకుంటున్నప్పుడు మద్రాసులో ఉంటున్న మా కజిన్ బ్రదర్ తాతినేని ప్రకాశరావు వద్దనుంచీ కబురు వచ్చింది. ఇది 1956-57 ప్రాంతాల్లో జరిగింది.

అప్పటికే అన్నయ్య తాతినేని ప్రకాశరావు గారు తెలుగు, తమిళ, హిందీ భాషల్లో సక్సెస్‌ఫుల్ దర్శకుడిగా ఎస్టాబ్లిష్ ఐ వున్నారు. తనవద్ద దర్శకత్వ శాఖలో చేరడానికి రమ్మనమని పిలిచారు. ఇంట్లోవాళ్ళు కూడా సరే అనడంతో నేను మద్రాసు చేరుకున్నాను.

అప్పటికి అన్నయ్య దర్శకత్వంలో 'ఇల్లరికం' చిత్రం కోసం కథ చర్చలు జరుగుతున్నాయి. అన్నయ్య నన్ను ప్రసాద్ ఆర్ట్ పిక్చర్స్ ఎ.వి.సుబ్బారావు గారికి పరిచయం చేశారు. ఆయనవద్దనే మూడో అసిస్టెంటుగా నా సినీ జీవితం మొదలైంది. సీనియర్ అసిస్టెంట్లు కె.ప్రత్యగాత్మ, కోగంటి గోపాలకృష్ణ గారు. 'ఇల్లరికం' కథ చర్చలకోసం నేనుకూడా రెగ్యులర్‌గా సదాశివబ్రహ్మం గారితో కూర్చుండేవాడిని.

ప్రకాశరావు గారు హిందీ చిత్రాలతో బొంబాయిలో బిజీగా ఉండేవారు. ఆయన మద్రాసులో లేని రోజుల్లో కొత్త సినిమాకి కావల్సిన ప్రి-ప్రొడక్షన్ పనులన్నింటినీ ప్రత్యగాత్మగారు దగ్గరుండి చూసుకునే వారు. ప్రత్యగాత్మగారి సోదరుడుకి, ప్రకాశరావుగారి సోదరిని ఇచ్చి ఉండడంతో వారి బంధుత్వం వల్ల నాకూ ప్రత్యగాత్మగారు బంధువే అయ్యారు. ఇందువల్లకూడా మొదటి సినిమాకే అన్ని విభాగాల్లోనూ ఇన్‌వాల్వ్ ఐ అనుభవం సంపాదించుకోడానికి మంచి అవకాశం లభించింది. కథని వెండితెరకి అనుగుణంగా ఎలా మార్చుకోవాలి, దృశ్య విభజన ఎలా ఉండాలి, స్క్రీన్ ప్లే అంటే ఏమిటి, షాట్ డివిజన్.. ఇలా అన్ని విషయాలనీ కూలంకషంగా నేర్చుకునే అవకాశం మొదటి సినిమాలోనే లభించింది. యూనిట్ వాళ్ళందరూ ప్రతి సీన్‌లోనూ క్రియేటివిటీ గురించి ఆలోచించేవారు.

సాధారణంగా చివరి అసిస్టెంట్ అంటే ఏమీ ప్రాధాన్యత లేని పనులు అప్పచెబుతారు. నా విషయంలో ఇందుకు విరుద్ధంగా జరిగింది. నిర్మాత సుబ్బారావుగారు కూడా బాగా పరిచయం అవడం వల్ల ఆయన కారులోనే షూటింగ్‌కి వెళ్ళిన సందర్భాలు కూడా ఉన్నాయి. ఆయన నన్ను ఎంతో అభిమానంగా చూసుకునే వారు. ఆ సంస్థలో చేరిన కొన్ని రోజులతర్వాత నెలకి 100 రూపాయలు జీతం ఇవ్వడం మొదలెట్టారు.

'ఇల్లరికం' చిత్రనిర్మాణం మధ్యలో నాగేశ్వరరావుగారి కాలికి దెబ్బతగలడం వల్ల నాలుగు నెలలు ఆలశ్యం అయింది. అలా ..అలా.. సినిమా షెడ్యూలు సంవత్సరంన్నర సాగింది. రిలీజయ్యాక 'ఇల్లరికం' హిట్ అయి చాలా కేంద్రాల్లో శతదినోత్సవాలు చేసుకుంది.

దాని తర్వాత ప్రసాద్ ఆర్ట్ పిక్చర్స్ నిర్మించిన చిత్రం 'భార్యాభర్తలు'. అంతకు ముందు వరకూ దర్శకత్వ శాఖలో సహాయకుడిగా ఉన్న ప్రత్యగాత్మగారిని 'భార్యాభర్తలు' సినిమాతో దర్శకుడిగా ప్రమోట్ చేశారు. ఆ రోజుల్లో 'భార్యాభర్తలు' ఆఫ్ బీట్ సబ్జెక్టుతో నిర్మించబడింది. హీరోని ఆడపిల్లల చుట్టూ తిరిగే జల్సా కుర్రాడిగా చూపించడాన్ని ప్రేక్షకులు ఎలా తీసుకుంటారో అని అనుమానం వచ్చింది కానీ సినిమా విడుదలై ఘనవిజయం సాధించింది. కేంద్రప్రభుత్వం నుంచీ ఉత్తమ ప్రాంతీయ చిత్రం ఎవార్డుని కూడా అందుకుంది. ఈ సినిమాకి నేను ఫస్ట్ అసోసియేట్‌గా చేశాను. తర్వాత 'కులగోత్రాలు','పునర్జన్మ','మనుషులు-మమతలు' చిత్రాలకి కూడా ప్రసాద్ అర్ట్ పిక్చర్ లోనే దర్శకత్వశాఖలో కొనసాగాను.

నాసినిమా కెరీర్ ప్రసాద్ ఆర్ట్ పిక్చర్స్ లాంటి ప్రతిష్ఠాత్మకమైన సంస్థలో మొదలవడం నా అదృష్టమని చెప్పుకోవాలి. అలాంటి సంస్థలు ఎన్నో ఉత్తమమైన విలువలని పాటించేవి. నిర్మాణ యూనిట్‌లోని సభ్యులమందరమూ కుటుంబసభ్యుల్లా ఉండేవాళ్ళం. అందరికీ ఉన్న ధ్యేయం ఒక్కటే - సంస్థ తీసిన సినిమా ఏదైనా సరే విజయవంతం కావాలి. అది ప్రతి ఒక్కరి కర్తవ్యం అన్నట్లు కలిసి మెలిసి పనిచేసేవాళ్ళం.

ప్రకాశరావుగారి తర్వాత ప్రత్యగాత్మగారిని దర్శకుడిగా ప్రమోట్ చేసినట్లే, 'మనుషులు-మమతలు' తర్వాత నన్ను దర్శకుడిగా ప్రమోట్ చెయ్యడానికి ఎ.వి.సుబ్బారావుగారు నిర్ణయం తీసుకున్నారు. ఆ విధంగా 1965లో అంటే నా 27వ సంవత్సరంలోనే దర్శకుడ్నయ్యే అదృష్టం లభించింది. ఆ సినిమా 'నవరాత్రి'.

ఈ సినిమాకి మాతృక సావిత్రి, శివాజీ గణేశన్ నటించిన ఒక తమిళ సినిమా. దాని రీమేక్ హక్కులు సావిత్రిగారి వద్దనే ఉన్నాయి. ఆ సినిమా చూసిన మా ఎడిటర్ కృష్ణస్వామిగారి సలహా మీద కాస్త తెలుగుతనాన్ని జోడించి, నాగేశ్వరరావుగారికి సరిపోయేలా ట్రీట్‌మెంట్ తయారు చేశాం. కథ, కథనం నాగేశ్వరరావుగారికి, సుబ్బారావుగారికీ కూడా నచ్చింది. ముళ్ళపూడి వెంకట రమణగారు మాటలు, టి.చలపతి రావుగారు సంగీతం, అక్కినేనిగారు, సావిత్రి, జగ్గయ్య, రేలంగి, గుమ్మడి లాంటి సీనియర్ నటీనటులు...ఐనా నాకేమీ కొత్తగా అనిపించలేదు. ఎందుకంటే అప్పటివరకు నేను అసిస్టెంటుగా చేసిన సినిమాలన్నీ నాగేశ్వరరావు గారితోనే, పైగా చిత్రనిర్మాణ సంస్థా మాతృసంస్థే. సుబ్బారావు గారూ మమ్మల్ని అలానే చూసే వారు, మేమూ ప్రసాద్ ఆర్ట్ పిక్చర్స్ అంటే మా సంస్థే అనుకుంటూ అంకితభావంతో పనిచేసే వాళ్ళం. 'నవరాత్రి' నిర్మాణం స్మూత్‌గా సాగిపోయింది.

1966 ఏప్రిల్ 22న విడుదలైంది. ఆ రోజుల్లో సినిమా విడుదల అంటే పంపిణీదారుల ఆఫీసులో పెద్ద పండుగలా ఉండేది. నవయుగ పంపిణీ దారులు 'నవరాత్రి'ని విడుదల చేశారు. అన్ని సినిమాల్లానే మేమూ మా సినిమా చూడడానికి విజయవాడ వెళ్ళాం. అక్కడ నుంచీ బందరు, ఏలూరు సెంటర్లకి కూడా వెళ్ళి ప్రేక్షకుల స్పందన పరిశీలించాము. ఆంధ్రప్రదేశ్ లోని అన్ని సెంటర్లనుంచి నవయుగ ఆఫీసుకి కలెక్షన్ల ఫీడ్ బ్యాక్ తెలియచేస్తూ ఫోన్లు వచ్చేవి. ఆంధ్రా ఏరియాలో 25 సెంటర్ల వరకూ ఉండేవి. సీడెడ్ లో మరో ఐదారు సెంటర్లుండేవి.

సినిమా పెద్ద హిట్ అని చెప్పను కానీ, అప్పటి ట్రెండ్‌కి భిన్నంగా సాగిన చిత్రంగా ప్రేక్షకులు గుర్తించుకున్నారు. మొదటి సినిమా దర్శకుడిగా నాకు మంచి మార్కులే వేశారు. రెండో సినిమా కూడా నాగేశ్వరరావు గారితోనే చేశాను. అక్కినేని, జయలలిత జంటగా నటించిన 'బ్రహ్మచారి' సినిమా అది. బాగా విజయవంతమైంది. అదే సంవత్సరంలో మరో రెండు సినిమాలు 'నడమంత్రపు సిరి',' చల్లని నీడ' కూడా విడుదలయ్యాయి. అవి ఒక మాదిరిగా ఆడాయి. మళ్ళీ నాగేశ్వరరావు గారితో 'సుపుత్రుడు','రైతు కుటుంబం',' మరపురాని మనిషి','భలేరంగడు','ఆలుమగలు'.. మొదలైన సినిమాలతో సక్సెస్‌ఫుల్ దర్శకుడిగా నిలదొక్కుకున్నాను.

మాతృసంస్థ పి.ఎ.పి లో నేనూ, ప్రత్యగాత్మగారూ ఒకరి తర్వాత ఒకరుగా సినిమాలు చేస్తుండేవాళ్ళం. పి.ఎ.పి కే 10-11 సినిమాలవరకూ చేశాను. హిందీలో కూడా పి.ఎ.పి కి నాలుగు సినిమాలు చేశాను. ఎన్టీఆర్‌గారితో చేసిన మొదటి సినిమా 'యమగోల'

ఘనవిజయం గురించి వేరే చెప్పనవసరం లేదుకదా. అదే సంవత్సరం అక్కినేని గారికి 'ఆలుమగలు' హిట్ చిత్రం. ఒకే సంవత్సరంలో అక్కినేని, ఎన్టీఆర్ ఇద్దరికీ సూపర్ హిట్ చిత్రాలందించడం ఒక మరపురాని అనుభవం. నా దర్శకత్వంలో వచ్చిన 'రైతుకుటుంబం' చిత్ర నిర్మాణంలో భాగస్వామిగా వ్యవహరించిన అట్లూరి పూర్ణచంద్రరావు గారూ , నేనూ కలిసి మూడు సినిమాలు నిర్మించాము. వాటిల్లో 'దేవుడు చేసిన పెళ్ళి' పెద్ద హిట్ ఐంది.

హిందీ చిత్రరంగంలోని విజయాలని కూడా ఈ సందర్భంలో గుర్తుచేసుకోవాలి. 'యమగోల'కి హిందీ వెర్షన్ 'లోక్ - పర్ లోక్' సరిగా ఆడలేదుకానీ 'ఆలుమగలు'కి హిందీ వెర్షన్ 'జుదాయి' సిల్వర్ జూబిలీ ఐంది. అదే వరుసలో 'కార్తీక దీపం', మరో తమిళ చిత్రం హక్కులు తీసుకుని హిందీలో దర్శకత్వం చేశాను. అవీ సిల్వర్ జూబిలీ సినిమాలయ్యాయి. ఇంక 1983లో వచ్చిన 'అంధాకానూన్' విజయం హిందీ చిత్రరంగంలో నన్ను ఊహించని స్థాయికి తీసుకెళ్ళింది. ఆ పరిస్థితుల్లో అటో కాలూ, ఇటూ కాలూ వెయ్యలేక హిందీలోనే ఎక్కువ సినిమాలకి దర్శకత్వం వహించాను. మధ్య, మధ్యలో పి.ఎ.పి కి ఒకటి రెండు సినిమాలు చేశాను.

తెలుగు, హిందీ సినిమా రంగాల్లో చాలామందికి దొరకని అరుదైన అవకాశాలు దొరికాయి నాకు. అందుకు చాలా అదృష్టవంతుడ్ననుకుంటూ ఉంటాను. ఎన్టీఆర్ - బాలకృష్ణ , ధర్మేంద్ర - సన్నీ, సునీల్ దత్ - సంజయ్ దత్.. ఇలా రెండు తరాల వారినీ డైరెక్ట్ చేసే అవకాశం వచ్చింది. అలానే హిందీలో అరుదైన మల్టీ స్టారర్ సినిమాలు చేసే అవకాశం కూడా వచ్చింది

2000 సంవత్సరంలో విడుదలైన 'బులంది' హిందీ చిత్రం తర్వాత దర్శకత్వానికి దూరంగా ఉన్నాను. కాలం మారింది, ప్రేక్షకుల అభిరుచులూ, చిత్ర నిర్మాణంలోని అలవాట్లూ కూడ బాగా మారిపోయాయి. ప్రస్తుతం మద్రాసులోనే ఉంటున్నాను. మా అబ్బాయి అజయ్ నిర్మిస్తున్న తమిళ సినిమాలకి సమర్పకుడిగా వ్యవహరిస్తూ బిజీగా ఉంటున్నాను.

50 సంవత్సరల క్రిందటి విశేషాలని మళ్ళీ ఒకసారి నెమరువేసుకునే అవకాశాన్ని కలిగించిన 'కౌముది'కి అభినందనలు తెలియచేస్తున్నాను.

ఇంటర్వ్యూ: కిరణ్‌ప్రభ